

MAXIM FEDOROV

Ukrainan kielioppi

Gaudeamus

Otavan kirjasäätö on tukenut teoksen kirjoittamista ja viimeistelyä.

Copyright © 2026 Tekijä & Gaudeamus Oy

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi
Kaisaniemenkatu 13 a 00100 Helsinki

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
info@gaudeamus.fi

Kansi: Hanna Lahti / Huomen
Kannen kuva: Nazar Rybak / iStock

KL 89.721

ISBN 978-952-345-381-4

Painopaikka: Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2026

SISÄLLYS

1	KIRJAIMET JA ÄÄNTÄMYS	11
1.1	Aakkoset	11
1.2	Vokaalit	13
1.2.1	DIFTONGIT	14
1.2.2	REDUKTIO	15
1.3	Konsonantit	15
1.3.1	PALATALISAATIO	16
1.3.2	SOINNILLISUUS	17
1.3.3	SUHUKONSONANTIT	18
1.3.4	KAKSOISKONSONANTIT	20
1.4	Erikoiskirjaimet	20
1.5	Heittomerkki	23
1.6	Äännevaihtelut	23
1.6.1	KOLME PALATALISAATIOTA	24
1.6.2	MUITA KONSONANTTIVAIHTELUJA	25
1.6.3	TÄYSVOKAALISUUS	26
1.6.4	MUITA VOKAALIVAIHTELUJA	27
1.6.5	ASSIMILAATIO	28
1.6.6	VAIHTELU B/Y JA I/Ï	29
1.7	Sanapaino	31
2	MUOTO-OPPI	33
2.1	Substantiivit	34
2.1.1	SUBSTANTIIVIEN SUKU	35
2.1.2	SUBSTANTIIVIEN LUKU	42
2.1.3	ELOLLISET JA ELOTTOMAT SUBSTANTIIVIT	44
2.1.4	SUBSTANTIIVIEN TAIVUTUS	46
2.1.5	SIJAMUOTOJEN KÄYTTÖ	58
2.2	Adjektiivit	66
2.2.1	ADJEKTIIVIEN LUOKITTELU	67
2.2.2	ADJEKTIIVIEN TAIVUTUS	71
2.2.3	ADJEKTIIVIEN VERTAILUMUODOT	75

2.3	Adverbit	77
2.3.1	ADVERBIEN VERTAILUMUODOT	79
2.4	Numeraalit	81
2.4.1	PERUSLUVUT	81
2.4.2	JÄRJESTYSLUVUT	85
2.4.3	KOKONAISUUSLUVUT	87
2.4.4	MURTOLUVUT	91
2.5	Pronominit	93
2.5.1	PERSOONAPRONOMINIT	93
2.5.2	REFLEKSIIVIPRONOMINI	95
2.5.3	POSSESSIIVIPRONOMINIT	96
2.5.4	DEMONSTRATIIVIPRONOMINIT	98
2.5.5	MÄÄRITTÄVÄT PRONOMINIT	100
2.5.6	KYSYVÄT PRONOMINIT	102
2.5.7	RELATIIVIPRONOMINIT	104
2.5.8	KIELTÄVÄT PRONOMINIT	105
2.5.9	INDEFINIITTIPRONOMINIT	106
2.6	Verbit	109
2.6.1	ASPEKTI	109
2.6.2	REFLEKSIIVISYYS	119
2.6.3	INFINITIIVI	121
2.6.4	VERBIEN TAIVUTUS	122
2.6.5	PASSIIVI	134
2.6.6	TAPALUOKAT	136
2.6.7	REKTIO	140
2.6.8	PARTISIIPPI	141
2.6.9	GERUNDI	144
2.7	Konjunktiot	146
2.7.1	RINNASTUSKONJUNKTIOT	146
2.7.2	ALISTUSKONJUNKTIOT	149
2.8	Prepositiot	155
2.8.1	PAIKKAA ILMAISEVAT	156
2.8.2	AIKAA ILMAISEVAT	158
2.8.3	SYYTÄ ILMAISEVAT	159
2.8.4	PÄÄMÄÄRÄÄ ILMAISEVAT	160
2.8.5	EHTOA JA MYÖNNYTYSTÄ ILMAISEVAT	161
2.8.6	TAPAA ILMAISEVAT	162
2.8.7	MÄÄRÄÄ ILMAISEVAT	162

2.8.8	MÄÄRETTÄ ILMAISEVAT	163
2.8.9	TOIMINNAN KOHDETTA TAI LÄHDETTÄ ILMAISEVAT	163
2.9	Partikkelit	165
2.10	Interjektiot	169
2.11	Modaalisanat	170
2.12	Tilasanat	170
3	JOHTO-OPPI	172
3.1	Uusien sanojen synty	172
3.2	Yhdyssanat	173
3.3	Johtaminen	175
3.3.1	SUBSTANTIIVIT	175
3.3.2	ADJEKTIIVIT	180
3.3.3	VERBIT	182
3.4	Lainasanat	183
3.4.1	KREIKKALAIS- JA LATINALAISPERÄISET SANAT	184
3.4.2	SAKSALAISPERÄISET SANAT	185
3.4.3	RANSKALAISPERÄISET SANAT	186
3.4.4	PUOLALAISPERÄISET SANAT	186
3.4.5	VENÄLÄISPERÄISET SANAT	187
3.4.6	LAINAT MUINAISKIRKKOSLAAVISTA	188
3.4.7	KÄÄNNÖSLAINAT	189
3.4.8	UKRAINALAISET SANAT MUISSA KIELISSÄ	189
4	LAUSEOPPI	190
4.1	Sanajärjestys	191
4.2	Lausetyypit	193
4.3	Yksinkertaiset lauseet	195
4.3.1	NOMINATIIVINEN LAUSE	195
4.3.2	VAJAA LAUSE	195
4.3.3	KIELTOLAUSE	196
4.3.4	KYSYMYSLAUSE	197
4.3.5	PREDIKATIIVILAUSE	198
4.3.6	OMISTUSLAUSE	199
4.3.7	NESESSIIVILAUSE	200
4.4	Yhdyslauseet	203

5	KIELEN ILMIÖITÄ	205
5.1	Oikeinkirjoitus	205
5.2	Puhekieli	206
5.3	Murteet	207
5.3.1	TUNNETUIMPIA MURRESANOJA	208
5.3.2	SURŽYK	209
5.4	Nimikäytäntö	212
5.4.1	ETUNIMI	212
5.4.2	ISÄNNIMI	213
5.4.3	SUKUNIMET	215
5.4.4	SINUTTELU JA TEITITTELY	216
5.4.5	PAIKANNIMET	217
5.5	Petolliset ystävät	218
5.6	Translitterointisäännöt	220
5.6.1	TRANSLITTEROINTI SUOMI–UKRAINA	220
5.6.2	TRANSLITTEROINTI UKRAINA–SUOMI	224
6	TERMIHAKEMISTO	227
	KIRJOITTAJA	238